

Uredništvo in upravnništvo

Calle ANASCO 2322 U. T. 59 - 3667

Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 24 avgusta 1935

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—

CORREO
ArgentinoTARIFA REDUCIDA
FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

VENDAR ENKRAT

Mnogo se je že pisalo in govorilo o potrebi združitve vseh naših delovnih sil v Južni Ameriki. Do združitve ni prišlo, dasi se je bilo napravilo par poizkusov, ker je za to manjkalo resnične volje ter zadostnega smisla, kaj bi lahko imeli, če bi enotno nastopali na kulturnem in gospodarskem polju.

Zadnje čase pa se je stvar popolnoma zaobrnila. Na obzorju našega izseljenstva so se pojavili novi upi, ki ne verujemo da nas ponovno varajo, združitve vsega našega izseljenstva v enotno falango.

Slovensko prosvetno društvo I. in Delavsko kulturno društvo "Ljudski oder" sta potom svojih zastopnikov sklenili pripraviti vse potrebno za združitve. Iz obeh društev se je sestavil pripravljalni odbor, ki je imel že dvakrat sestanek in se je v glavnih vprašanjih popolnoma strinjal ter je sklenil, da se povabi k tej zvezi vsa društva, brez izjeme.

Društvo "Ljudski oder" je že imelo svoj članski sestanek in kot so nam poročali, se popolnoma strinja z namenom pripravljalnega odbora za združitve.

"Prosveta" še ni imela članskega sestanka in kot je izjavil odbor, se ga bo sklicalo takoj ko bo razvidel po poročilih svojih zastopnikov, da se obe društvi v načelih strinjata. Sicer pa je bilo Slovensko prosvetno društvo vedno za skupnost in ni torej od te strani predvidevati nikake ovire, ter bo članstvo brez dvoma takoj pristalo za Zvezo, kakor hitro bo sprevidelo, da se gre v resnici za nametno in konstruktivno, kulturno in gospodarsko delo.

Nikogar ne sme biti, ki bi oviral to lepo in veliko misel združitve. Vse malenkostne predhodke je treba pustiti na strani. Pred očmi nam mora biti skupni cilj in skupne koristi. V čem se razlikujejo naša kulturna društva? In v čem se razlikujejo naši izseljenci in njih koristi? V ničemer. Vsi smo prišli v daljno tujino, da si v potu svojega obraza ustvarimo eksistenco. Da pa bomo to v polni meri dosegli, moramo biti kulturno in gospodarsko popolnoma ali vsaj kolikor mogoče neodvisni. Izobraževati se moramo v smislu, da bomo z našim znanjem lahko sebi koristili in ne tistim, ki nas znajo pod kakoršnokoli pretvezo spretno izrabljati v svoje zasebne svrhe.

Samo ljudje kratke pameti morejo verjeti, da se dela proti narodu ali veri, če se skuša masa kulturno in gospodarsko osvoboditi. Ravno nasprotno je res! Samo malo preštudirajte pisma, ki jih vam pišejo vaši od doma, in pomislite nekoliko kaj vse se dogaja po svetu in kaj se dogaja v neposredni vaši bližini, prišli boste brez posebnega truda do prepričanja, da človeštvo ni nič drugega kot izgaran vprežni konj, ki mora delati za koristi mednarodnih kapitalističnih spekulativcev in takozvani politiki s čredo plačanih podreptnikov jim pri tem nečednem poslu pomaga, da si farizejsko trka jo na prsi, da delajo za mili narod.

Slovenski izseljenci v Južni Ameriki nimamo namena reševati splošni svetovni socialni problem, ker za to tudi nismo poklicani. Kako

neki bomo drugim pomagali ali svetovali, če še sebi ne moremo, nočemo ali ne znamo pomagati. Najprej moremo rešiti izseljensko vprašanje, ki se nas neposredno tiče in še le potem bi lahko mislili na drugo.

Zvezo kulturnih društev čaka velikanskega dela. Imamo precej kulturnih društev, ki niso prišla do pravega razmaha ravna vsled omejenega delokroga ter praktičnega smisla. So pa še vedno kraji s slovenskimi naseljenci, ki bi jim bilo potrebno dati iz kulturnega in gospodarskega stališča pobudo za ustanovitev društva. Že obstoječa društva nimajo last. doma in bi ga eno samo društvo težko postavilo in bi odgovarjal zadostnim potrebam, bi bilo vsem skupaj pravečata igračka. Nimamo lastnih zadrug ter denarnih zavodov. Vse to morajo naši izseljenci imeti. Gospodarska neodvisnost je glavni predpogoj vsakega napredka, če nočemo, da bo naša naselbina obležala na dnu kot nesposobna za samostojno kulturno in gospodarsko življenje.

Veliko vprašanje so naše šole, ki vse dotlej ne bodo imele pravega odmeva dokler se jim ne posveti zadostne pažnje, da bodo starši resnično videli v njih koristni pouk za bodočnost svojih otrok.

Velika pridobitev, in zaenkrat največja je Slovenski tednik, ki je neodvisno glasilo Prosvetne organizacije. Pravi pomen kulturne in gospodarske sile pa bi dobil Slovenski tednik še le tedaj, ko bi postal uradno glasilo vseh društev in tako vsega kulturnega in gospodarskega gibanja Južni Ameriki. Tega menja je tudi pripravljani odbor Zveze prosvetnih društev.

Odbor in članstvo Slovenskega prosvetnega društva bo gotovo privolilo, saj bi bilo slednjič to tudi v njihovem interesu, da postane Slovenski tednik uradno glasilo vseh društev, ki se bodo v članile v Zvezi.

Društva, člani društev, čitatelji in naročniki Slovenskega tednika, stolpci v listu so Vam odprti, pišite in povejte tudi vi vaše mnenje.

Abesinija išče finančne pomoči v inozemstvu

Abesinija je sprevidela, da je vojna med njo in Italijo neizogibna, če se noče prostovoljno podvreči italijanski nadvladi. Zato je pričela Abesinija iskati denarne podpore v inozemstvu. Tega seveda ne more pričakovati izven, če bi se podvrgla kaki drugi državi, naprimer Angliji, kar pa bi pomenilo iti iz dežja pod kap.

Abesinija je odredila splošno mobilizacijo

Kot poročajo iz glavnega mesta Abesinije Addis Abeda, je vlada odredila splošno mobilizacijo.

Cesar Haile Selassie je izjavil tujim poročevalcem, da je njegov narod pripravljen na vojno z Italijo in da ne čuti prav nobenega strahu pred mogočnim in tehnično opremljenim nasprotnikom.

POGAJANJE V PARIZU MED ITALIJO, ANGLIJO IN FRANCIJO JE FRAKASIRALO

Kot je bilo pričakovati in smo to v našem listu tudi odkrito povedali, je pogajanje v Parizu med Italijo in Anglijo frakasiralo. Francija igra v sporu glede Afrike samo vlogo posredovalke, ker v sporazumu z Italijo ne bo ničesar izgubila, pač pa je Anglija prepričana, da bo na račun Italije izgubila mnogo prestiža v Afriki.

Anglija se komaj sedaj v polni zavesti zaveda, kako dovršeno je Mussolini pripravil načrt za okupiranje Abesinije. Anglija in deloma tudi družene države so hotele z raznimi gospodarskimi bojkoti Italijo blokirati in jo tako prisiliti k umiku od namere, ampak so zadele na trdo ker je bil Mussolini nato pripravljen in je že prej pripravil trgovske pogodbe z Nemčijo in drugimi državami. Premog je Italija naročila v Nemčiji, ki ga je prej dobavljala v Angliji, žito in petrolej je naročila pa v Rusiji in Rumuniji.

Medtem ko drugi tratijo čas z diplomacijami, Mussolini nadaljuje s trgovskimi zvezami kjerkoli mu koristi, uravnava gospodarstvo ter vojaški mehanizem, in daje naročilo vsemu narodu za veliko misijo ki jo bo izvršila Italija...

Mussolini se zaenkrat kratkomalo požvizza na vse svoje nasprotnike, posebno zunanje. Italija kaže prav malo bojazni pred Anglijo, četudi bi slednja skušala zapreti sueški prekop in tako pretrgati zvezo med Italijo in Afriko, bi Anglija naletela na italijansko vojno brodovje na sredozemskem morju in to bi pomenilo iskro v smodnik, ki bi zanetilo novo svetovno vojno. In kdo se upa prorokovati kakšen bi bil končni izid.

Italijanski zastopnik baron Aloisi je pri konferenci v Parizu izjavil raznim novinarjem zelo mogočno, da obstojajo možnosti mirnim potom poravnati konflikt med Italijo in Abesinijo, da pa on osebno nima v to nobeenga upanja. Ko so ga novinarji nadalje izpraševali, kaj bi lahko ta konflikt prinesel za Evropo, je baron Aloisi dejal, da se Italija zato ne vzemirja preveč. Velike vojaške vaje, ki se bodo vršile na severni strani Italije, bodo pokazale vsemu svetu, da je Italija pripravljena na vse karkoli pride v Evropi in da ne bo niti za trenutek izpustila iz pred oči Avstrijo, ki jo drži kot nekaj protiutež na severni strani svojega fašističnega imperija... Za sedaj pa da mora Italija zasigurirati svoje kolonije v Afriki.

S pričo, da ni angleška diplomacija ničesar pozitivnega dosegla v Parizu, se je takoj sestala vlada k posvetovanju. Angleška vlada je mneja, da ni danes polražaj v Evropi nič boljši kot je bil leta 1914. Vlada je sklicala ves diplomatski zbor ter vse finančnike širom angleškega imperija, ki naj se pripravi na gospodarski boj proti Italiji. Nekateri vodilni časopisi pozivajo vlado naj izstopi iz družbe narodov.

OKNO V SVET

Italijanski časopisi pozivajo Anglijo na svojo stran

Italijani so se v zvitosti diplomacije vedno odlikovali in tako tudi sedaj vabijo angleške imperjaliste naj se nikar toliko ne vznemirja-jo glede italijanske okupacije v Afriki, ker da Anglija ne bo pri tem ničesar izgubila pač pa, če je pametna, lahko samo mnogo pridobi.

Lira pada

V kljub temu, da se italijanska vlada prizadeva ohraniti svoje gospodarstvo v ravnotežju, je lira padla na vsem borznem trgu. Posebno je močno padla na borznem trgu v Nizi.

Rim. — Italija neprenehoma pošilja čete v Afriko.

Rim. — Mussolini je v zadnjem času povečal italijansko zrakoplovstvo.

Berlin. — V Bradenburgu je pri delu podzemelske železnice podsulo okrog dvajset delavcev.

Neapel. — Vrtinec je povzročil smrt 5 ljudem in jih je ostalo 20 ranjenih.

Rim. — Italija bo kupovala več kave in mesa v Braziliji, v zameno pa bo gradila Braziliji vojne parnike.

To je tudi čedna kapitalistična igra.

Quito, Ecuador. — Vsled močne opozicije je predsednik ecuadorske republike podal ostavko in bo najbrže sledilo sprememba vlade.

Beograd. — Medtem ko Mussolini pripravlja okupacijo Abesinije, se zelo intenzivno zanima tudi za podonavsko vprašanje. Fašistična logika je pač zelo jasna, kakor hitro bo opravil v Afriki se bo vrgel na srednjo Evropo, če se medtem ne bodo prizadete države zdrmile, predvsem od Jugoslavije bi pričakovali več odločnosti.

Argentinske Vesti

OBČINA IN ZAVAROVALNICE ZA NESREČO NA DELU

Prvikrat se je pred civilnim sodiščem razpravljalo, da zahteva občina od zavarovalnice in gospodarjev kjer se je kdo ponesrečil, da mora družba ali gospodar povrniti vse bolniške stroške občinskim bolnicam kjer se je ponesrečenec zdravil.

Družba "Italo Argentina de seguros generales Roma" je bila kaznovana plačati globo v 28 primerih za svoto 16.915 pesov.

PRIZADEVANJE ZA ZVIŠANJE CENE KORUZI

V soboto in v nedeljo bodo po raznih provincah, posebno v Entre Rios veliki shodi glede povišanja cen koruzi. Namen imajo izvojevati končnoveljavni temelj cen koruze. Povabljen je k sodelovanju tudi gubernador provincije Entre Rios.

SINDIKALNO GIBANJE

Sindikalno združenje zidarjev, ki ima svoj sedež v ulici San Juan 2874, vabi v nedeljo dne 25 avgusta vse zidarje, težake in cementne

delavce iz okraja Paternal, Chacarita in Villa Crespo na prvi shod, ki se bo vršil prostorih socialistov v ulici Dto. Alvarez 1764, ob 9 uri zjutraj.

Dolžnost vseh v stroko spadajočih delavcev je, da se shoda udeležijo.

GOSPODARSTVO

Piše Zadr.

Razstava goveje živine.

V Buenos Airesu je bila te dni razstava živine na koncu katere so se kot vsako leto, prodajale na dražbi najlepše živali (campioni). Prvo nagrado je dobil bik pasme Shorthorn, kateri je bil prodan za 45.000.— \$ m/n a drugo, bik iste pasme ter je bil prodan za 30.000.— \$ m/n.

Tudi ostale pasme so bile lepo zastopane in so dosegle za nas, fantastične cene 20.000, 16.000 in 12.000 za vsakega plemenskega bika.

Najlepši oven je bil prodan za 1.200.— \$.

Pridelek tobaka.

Glasom statistike Davčnega urada, se pridelek tobaka v celi Republiki lepo razvija in celo večja. Tako navaja, da je bilo leta 1934 upisanih 6975 pridelovalcev, ki so pridelali 8.574.421 kg. tobaka a v letu 1935 je to število naraslo na 12.506 pridelovalcev, ki so pridelali 23.355.486 kg. tobaka. Največ tobaka se prideluje v pokrajini Corrientes, a največ semena v Misiones. U pokrajini Buenos Aires je samo 1 ki se bavi z tem pridelkom.

Nov vir dohodkov.

Borza za bombaž (Cámara Algodonera) je zadnji čas izdala statistiko o tem pridelku, kjer pravi, da je veliko večje povpraševanje po bombažu kot pa se ga v Argentini prideluje. Zato je sklenila pomagati vsakemu ki bi se hotel posvetiti pridelovanju bombaža. Največ bombaža se prideluje v pokrajinah Chaco in Corrientes, kjer so prav lepe kolonije, posebno Črnogorcev in Čehov, pa tudi nekaj Slovencev je že tam. Imajo lepo organizirane zadruge o katerih bomo natančneje poročali v eni prihodnjih števil S. T.

Suša v Jugoslaviji.

Iz Jugoslavije poročajo, da vlada v nekaterih krajih, posebno v Dalmaciji velika suša. V nekem kraju v Dalmaciji si imeli žeganje, kjer se je prodajala voda, ki je bila prinesena iz 1 in pol ure oddaljenega kraja, po 1 Dinar kozarec, dočim se je vino v gostilnah prodajalo le po 4 Dinarje liter.

DOBRODELNOST, ALI POLITIKA?

Ustanovitev Patronata za pomoč žrtvam fašizma, je prinesla med našo kolonijo spet nekaj novega. Že povsod se o tem govori in razpravlja. Ker se pa to nekako z napačne strani tolnači, kot je na primer tudi neki dopisnik S-č v Novem Listu omenil, da "bo to ustanova z političnim ozadjem" ki bo k večjemu od nas zahtevala denarnih žrtev" se mi zdi potrebno pojasniti nekoliko moje skromno stališče napram taki ustanovi.

Že naslov "Žrtvam fašizma", nam dovolj jasno pove za kaj se gre. In če so naši bratje ali znanci postali te žrtve, ali ni naša sveta dolžnost tem žrtvam tudi pomagati? Ali ni to samo mala oddolžitev napram njim, ki so za nas postavili svoje življenje na razpolago, mogoče ali pa skoraj gotovo, po nedolžnem, ker vemo iz lastne izkušnje, kako malo je potrebno pregrešiti, da fašisti spravijo človeka na varno? Kaj ni naš največji greh, da se tega nismo že prej lotili? Mogoče nas ravno radi tega v mukah in trpljenju preklinjajo! In prav imajo če nas zaničujejo. Saj drugega ne zaslužimo. V primeri z njimi smo mi v prostosti in bi jim z malimi prispevki lahko veliko koristili. Njihovi otroci nas prosijo, da jim damo kosček kruha, a mi ostajamo napram tem mrzli. Kaj zaslužimo?

Z druge strani pa bomo pokazali, celemu svetu, da zaničujemo tistega ki nam krade svobodo, da zaničujemo tistega ki muči in preganja ljudi samo za to, da jih lažje iskorišča v svoje namene. Da sovražimo tistega kateri hoče zaslužiti vse človeštvo in mu odvzeti najsvetejšo to je svobodo mišljenja. Da sovražimo tistega ki daje otrokom puške v roke in jih uči ubijati svojega bližnjega. Pokazati hočemo, da sovražimo tistega kateri je največja nevarnost za razvoj sodobne kulture. Vse to ima namen zasledovati naš kakor tudi ostali Patronati za pomoč fašističnim žrtvam. Je kaj pravite g. S-č, ali je to politika ali dobrodelnost? Ali bodo naše žrtve večje ali one od naših bratov v Italiji?

Zavedajmo se, da smo v prostosti in da je naša dolžnost pomagati fašističnim žrtvam in darujmo v ta namen, kolikor nam je mogoče.

Ali si že poravnal naročnino?

Če jo nisi stori to še danes, da si s tem zagotoviš redno prejemanje lista.

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BRASIL 923

BLENORAGIA in njene posledice

SIFILIS — Kri, Živčne bolezni, Srce, Pljuča in Notranje bolezni na splošno

Najstarejši zavod katerega vodi njegov lastnik

DR. D. S T I G O L

Sprejema od 9 do 12 in od 15 do 21

MESTNA KRONIKA

KER NI HOTEL STAVKATI

Kot smo že svoječasno poročali se nahajajo lesni delavci v konfliktu z gospodarji, v večini so sicer stavko dobili vendar je pa še precej gospodarjev, ki nočejo podpisati takozvani "Pliego de condiciones", ki so jim ga delavci predstavili oz. sindikat. Med temi je tudi neka delavnica, ki se nahaja v ul. Belgrano 2409. Včeraj se je odpravil na delo eden stavkolomilcev imenovan Benito oGlan. Prišedši do križišča ulic Matheu in Belgrano sta mu prišla nasproti dva sodruga in zahtevala naj pusti delo in se pridruži stavkujočim, ker pa Golan ni bil s predlogom zadovoljen sta ga začela breati in ga prav pošteno naklestila narkar sta zbežala.

BOJ MED ŽENSKAMI

Zaradi starih grehov sta si bili že precej časa navzkriž 24 letna Mercedes Correa in 19 letna Amelia Nuñez, stanujoči v ul. Cangallo 2292. V četrtek pop. sta se zopet poprijeli, najprej z jezikom in ko s tem ni bilo mogoče priti do prave resolucije, pa še dejanski. Praskanje, cukanje las in podobne reči so sledile ena drugi. Naenkrat pa potegne Mercedes iz nedrj britev in se z njo zaleti na svojo nasprotnico, katera se je zaman branila napada in ji z njo povzroči precejšnjo rano na obrazu. Na Amelijine obupne klice na pomoč so prihiteli nekateri sosedje, ki so Mercedes ukrotili in ji odvzeli orožje, in pomagali ranjeni. Medtem je prišel stražnik javne varnosti, ki je odredil prenos ranjene Amelije v bližnjo bolnico in odpeljal korajžno Mercedes v "calabozo".

DOMAČE VESTI

ISKALCEM STANOVANJA

Slovenska družina odda lepo in zračno sobo zelo pripravo za enega ali dva moška po zelo niski ceni v najem. Interesanti si jo lahko ogledajo v ulici Viel (470 (Caballito). Najboljše prometne zveze na vse strani mesta.

OSEBNA VEST

V četrtek je odpotoval v Jugoslavijo tukajšnji slovenski župnik Josip Kastelic, ki se namerava povrniti nazaj v Argentinijo čez kake tri mesece.

Želimo mu srečno pot in prijetno bivanje v domovini.

ZAHVALA

Tri knjige je daroval Josip Krajniger knjižnici SPD. I. Zavednemu rojaku naskrenejša zahvala.

Slovensko Prosvetno Društvo I.
AÑASCO 2322 — BUENOS AIRES

Priredi

V nedeljo 1 septembra v društvenih prostorih

DOMAČO ZABAVO

Začetek ob 4 uri popoldne

Za suha grla in prigrizek bo društvo dovolj poskrbelo

Igra slovenski orkester

K obilni udeležbi uljudno vabi

ODBOR

DRUŠTVENE VESTI

PEVSKE VAJE

V nedeljo pevske vaje za ženske točno ob 4 uri popoldne. Pridejo naj tudi tiste brez strahu, ki so se javile, da bi se rade učile petja. Za moške so pevske vaje v sredo 28 t.m.

Pevovodja

Ljubiteljem čtiva

Z ozirom na številno prošnje naših rojakov iz notranjosti republike, če bi jim mogli poslati kako knjigo za čitati odgovarjamo sledeče: Vsem tistim, ki se nahajajo po raznih deželah jim pošljemo knjige pod naslednjimi pogoji: Poslati nam morajo 10 pesov za kavcijo proti kateri jim pošljemo do 6 knjig. Plačajo 10 centavos odškodnine za vsako, ter poštno stroške ki znašajo priporočeno 45 centavos za kilogram. Navesti morajo imena knjig, ki so bile svoje čas objavljene v Sl. T. in bi jih radi čitali. Rojaki, ki pa živijo v mestu Bs. Aires dobijo lahko vsako nedeljo pop. v SPD I ulica AÑASCO 2322 na posodo 3 knjige za dobo 14 dni proti kavciji 5 pesov in odškodnini 10 centavos za vsako. Položeno kavcijo za katero izdamo tozadevno potrdilo se vrne čitatelju kadar nima več nemena se še nadalje posluževati knjižnice. Za morebitne poškodbe ali izgubo knjig odgovarja čitatelj in se mu vrednost ali poškodba odšteje od položene kavcije.

Knjižničar

IZ UREDNIŠTVA

Kosic Avgust. List pošljamo vsem hkratu. Če ga nekateri dobivajo že ob sobotah popoldne in drugi še le v nedeljo in tudi v ponedeljek, je kriva pošta, sukursal, ker ga Vam prej ne dostavi. Pozdrav!

Goriški. — Vaš dopis smo pregledali še enkrat se nam zdi da bi napravili več škode kakor koristi, če bi ga objavili. Premislite še enkrat vso zadevom. Pozdrav.

Podlogar. — Vaš dopis pride na vrsto v prihodnji številki. Pozdrav.

Vsem, ki jim je zapadla naročnina

smo poslali samo še današnjo številko. Sicer je teh zelo malo, vendar bi ne smelo biti niti enega, če bi vsak le malo pomislil, kaj pomeni za našo naselbino neodvisno glasilo.

Odslej bomo vsem, kakor hitro bo zapadla naročnina, list ustavili, z izjemo tistim ki prosijo, da naj počakamo. Na ta način bomo koristili čitateljem in listu obenem, ker brez točno plačanih naročnin nam ni mogoče izdajati lista kot bi želeli. Zaradi malomarnosti nekaterih pa tudi ne bomo dopustili, da bi vsi drugi točni naročniki škodo trpeli.

Ker se radi preobilice dela v uredništvu tu pa tam urine kaka pomota glede naročnine ali spremembe naslova, naj nam naročniki in naročnice to blagovoljno oprostijo. Vsako morebitno nerednost od naše strani naj nam takoj javijo in bomo stvar takoj vredili.

Za tiskovni sklad

Rihard Berlot	\$ 0.50
N. N.	1.—
Od prej	165.—
Skupaj	\$ 166.50

Nekaj odlomkov iz pisem na uredništvo Slovenskega tednika

Cenjeni g. urednik!

Pošiljam Vam vesele pozdrave iz našega novega mesteca Mar del Plata. Mi smo vedno takšni. Prav dobro vemo, da nam je zapadla naročnina našega lista, ampak iz same čiste nemarnosti ne napravimo naše dolžnosti, da bi poravnali naročnino. Dokler se nas k temu navednost ne prisili, nimamo nobene sile si podvizati in se kar lepo odlašati od danes na jutri. Tako minejo meseci in bi minilo tudi leto, če bi se nas malo ne podrezalo. aZradi tega Vas g. urednik prav lepo prosim, da bi mi ne šteli moje nemarnosti za slabo.

Poleg naročnine Vam pošiljam naslov novega naročnika.

Nazdar, Ivan

Cenjeno uredništvo Slovenskega tednika

Bojim se, da mi prav zares ustavite moj pri-

VI LAHKO ŽIVITE BREZ SKRBI

ČE ZAUPATE VSE VAŠE BANČNE OPERACIJE NA

Banco Holandés

SLOVENSKI ODDELEK

Centrala: Bmé. MITRE 234, Buenos Aires; Podružnica: CORRIENTES 1900

ZAKAJ?

ZATO KER, potem BANCO HOLANDES lahko nakažete Vaši družini denar VARNQ, HITRO in z NAJMANJŠIMI STROŠKI.

ZATO KER, BANCO HOLANDES plača za Vaše hranilne vloge NAJBOLJŠE OBRESTI.

ZATO KER, pri BANCO HOLANDES lahko kupite prevozne karte za najboljše in najhitrejšje parnike, po najnižjih CENAH.

VAŠ DRUGI DOM: BANCO HOLANDES

Pridite osebno ali pa nam pišite — da se boste perpričali. Uradujemo od 8.30 pa do 19 ure. Ob sobotah do 12.30.

Ljubljeni list Slovenski tednik, zato sem kar brez obotavljanja poiskal pri mojih prijateljih pet pesov s katerimi poravnam mojo zaostalo naročnino od dneva kot ste mi označili na ovitku. Pošiljam tudi za tiskovni sklad kot sem bil obljubil in toliko sem še dobil v mojem žepu.

Oprostite mi, da se je ta reč malo zavlekla, ampak kriv nisem jaz kakor bi se Vam morda dozdevalo, temveč siromaštvo in kriza.

Zahvaljujem se Vam, da ste mi list vseeno redno pošiljali.

Vaš naročnik, **Richard**

Podobnih pisem imamo mnogo od naših naročnikov in naročnic, ampak ti dve smo zato navedli, ker tako nazorno prokazujejo osebno gmotno stališče enega in drugega naročnika, vendar se oba zavedata te svoje dolžnosti, da si na stališču, kot piše slednji, nikakor taka dolžnost ni lahka in bi mu morali pravzaprav še mi pomagati če bi imeli s čim, ali vsaj do brezplačnega lista ima polno pravico.

Iz Zveze

V soboto dne 17. tega meseca je imel pripravljalni Odbor za Zvezo S.P.D. svojo sejo, na kateri je bilo sklenjeno, da se bo Zvezo postavilo na neodvisen temelj, tako, da se ne bo vmešavala ne v verske in ne v politične boje, pač pa bo poiskovala organizirati vse slovensko delavstvo v prosvetne organizacije, kjer bodo imeli priliko izobraževati se in poglobiti v delavsko kulturo z ozirom na svetovno naziranje. Ustanovila bo slovensko šolo. Nadalje se je sklenilo, povabiti društvi Tabor in G. P. D. Villa Devoto, naj pošljejo svoje zastopnike na eno prihodnjih sej, kjer bodo zasedli svoja mesta v pripravljalnem odboru, kateri bo tako lahko začel z pozitivnim delom.

Na obnem zboru D. K. društva Ljudski Odr, se je članstvo enoglasno izreklo za čim prejšnje zblizanje med Prosveto in Ljudskim Odr, kar bi prineslo naši koloniji lahko veliko koristi. Zato priporočamo članstvu Prosvete, naj o tem razmišlja na svojih sestankih.

Prip. Odbor za Zvezo.

DOPIŠOVANJE

Pomenbno pismo naše naročnice

Cen. g. urednik!

Dovolite, da napišem par vrstic v pohvalo Slov. Prosv. Društvu za tako lepo uspelo nedeljsko prireditev, kakršne še nisem videla doslej. Prav iz srca sem se nasmejala Janezu, pa tudi Revček Andrejček mi je ugajal, ki bi ga resnični starček ne bil mogel bolj posneti. Tudi v srce segajočih ginljivih prizorov ni manjka. Ne samo meni, tudi moškim so večkrat privabili solze v oči.

Kako lepo je v naših društvih; človek pozabi, da je prejadral širno morje in se počuti kot bi bil doma, kjer nas je skrbna mamica čuvala in negovala.

Le nekaj dragi rojaki občutim, ko se nahajam v naših društvih; neko žalost, kakor mati, ki se veseli sinov, ki živijo z njo pod eno streho, misli pa na enega, ki tava izgubljen po svetu.

Zalostim se nad neslogo naših rojakov, ki se vedno bolj cepijo narazen. Vsak hoče vstvarjati nekaj novega boljšega in to kar sam po svojem kroju. Bratje, prav je da želite naprej, ali ne delite se. Meni se zdi, da ste podobni bratom, ki imajo uro pa si hoče od nje vsak prisvojiti nekaj kolesa in kako naj taka ura služi vsem. Tako se bo tudi z vašim vstvarjenjem še to pokvarilo kar je že narejeno. Razdelile se bodo moči, ki bi bile v celoti zmožne premagati še tako težke ovire. Brez dobro premišljenega in enotnega nastopa bomo izgubili kot kaplja v neskončnem morju.

Nisem strankarska in imam pri vseh društvih prijatelje, pa poprašam člana enega društva, "ali ste se kaj sporazumeli, bo morda prišlo do združitve"? O to pa že ne "mi odgovori", da bi se združili, tisto pa ne bo nikoli". Pobaram člana drugega društva: "Zakaj ne delujete na to, da bi se vsa društva združila?". "Ni mogoče gospa", mi odgovori, "vse smo že poizkusili, pa se nič ne doseže."

Rojaki, kaj res ni nobenega pripomočka za prijateljsko sožitje v naši naselbini? Trezni in pametni možje, stopite na plan in delajte za skupnost, ustvarjajte in ne podirajte. Tudi me žene trpimo, če pomislimo, kaj bo iz naših otrok. Vsi se bodo potujčili, saj jim ne moremo nuditi ničesar, kar bi jim moglo kdaj koristiti. Koliko bolj bi bilo po mojem mnenju, če bi se vsa društva združila. Šli bi na delo za nabiranje potrebnega denarja za nakup lastnega zemljišča na katerem bi si postavili skupen dom.

Večina naših rojakov si je postavila lastne domove z nesebičnim medsebojnim pomaganjem. Na enak način bi si morali postaviti tudi naš skupni dom. Kadar bi društva zbrala par tisočakov za material, kaj ne bi vsak rad žrtvoval nekaj purnega dela in zadeva bi bila mnogo lažje rešena kot bi se na prvi pogled zdelo. Samo je treba rokave zavijati ter pričeti z akcijo. Vsak naj bi pripravil eno samo opeko, pa bi lahko imeli palačo. Me ženske pa bi prevzele vlogo nabiranja prostovoljnih prispevkov.

Dragi rojaki! kaj bi ne bilo veselje gledati kako raste naš dom. Uriskali bi in peli med delom. Saj to bi ne bilo delo temveč nekaj pik-nik.

Trezni možje vseh društev, podajte si prijateljski roke. Bliža se pomlad. O da bi pomladansko solnce obsijalo tudi naš skupni dom.

Proč s tistim razdiralec, ki nimajo smisla za naš skupni namen pa naj bi bil to kdorkoli.

Živeli takšni možje, ki so za slogo. Živeli takšni ki so za združitev našega izseljenštva. Proč z neslogo, ki dovolj tepe naše brate v domovini.

Pozdrav vsem ljubiteljem napredka v našem izseljenštvu.

Justina Pošćić

Medicina News

Največja klinika v Buenos Airesu. Ordinira 10 zdravnikov specialistov.

12 ODDELKEV

Oddelek za vernične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.

Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljenje.

lišaj, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.

Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialista vsak zase. Za notranje in zunanje bolečine vseh vrst; maternica, ajčnik, čiščenje itd., izpuščaji, lišaj, itd.

Načelnica tega oddelka je zdravnica, diplomirana v Parizu in Bs. Airesu, specialistka v ŽENSKIH IN OTROŠKIH BOLEZNIH, z mnogoletno prakso,

KI GOVORI SLOVANSKE JEZIKE

Klinika general. Jetika, srce, želodec, obisti, čreva itd.

Oddelek za jetične. Posebni pregled po novem načinu.

Oddelek žarki X. Radioskopia, radiografija \$ 10 za vsako.

Električni oddelek. Prozorno luč. Žarki ultra violeta infra rdeča itd.

Oddelek specialistov za otroke.

Laboratorični oddelek. Razkroj krvi vseh vrst in narave.

Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršnekoli bolezni, po nizkih cenah.

Natančni pregled od zdravnike specialista rač unamo \$ 3.—

Brezplačen pregled za venerične bolezni

VGODNO PLAČEVANJE

Ordiniramo od 9—12 in od 15—21. Ob ne deljah in prazniki od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

28 SUIPACHA 28

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi.

Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Ciacarelli.

ZIVČNE BOLEZNI: Nevračenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, razširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in s izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje z jamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

PLAZA ONCE RIVADAVIA 3070

Ing. C. Jekovec

Socijalna stran boja z rakom

Solnčni rak. Ta je kot poklicna bolezen posebno nevarna vsled okolišnosti, da je doslej kot kot tak med onimi, ki so mu izpostavljeni, popolnoma neznan. Šele zadnjih par let so prišli nanj znanstveniki, ki se bavijo s proučevanjem vseh mogočih vzrokov nastanka raka. Nanj so prišli na sledeč način. Poskusi so jim pokazali, da razni umetni nevidni žarki povzročajo na poskusnih živalih pojave zelo hudega raka. Ker imamo med solnčnimi žarki tudi razne vrste nevidnih žarkov, so začeli delati z njimi poskuse ter videli, da imajo nekatere izmed njih iste nevarne posledice za kožo poskusnih živali kot omenjeni umetni žarki.

Tako se je prišlo s poskusi dr. Roffa v Argentini in tudi zdravnikov v Brasilu do tega, da so začeli opozarjati kopalce na nevarnost pretiranega solnčenja.

Ker pa solnce ne sije samo na kopalce, ki se solnčijo kadar sami hočejo, se je pokazala vsa važnost solnčnega izvora raka za tiste, ki se solnčijo ker se morajo. To so vsi tisti delavci, ki morajo delati neprestano in stalno, čisto na najhujšem solneju kot vrtnarji, kamnoseki po kamnolomih, poljski delavci in delavci po železniških progah itd.

Za vse te more pomeniti solnce zelo nevarno izvir za raka kot poklicno bolezen. Opozorjamo torej nanj vse tiste rojake, ki so v položaju, da morajo služiti kruh s stalnim delom na močnem solneju. Čim bolj na sever od tu, tem bolj je nevarno.

Solnčni rak se pojavlja na tistih delih tele-

sa, ki so stalno izpostavljeni solneju, čeprav rabiš klobuk: nos, lica in zunanji deli rok pri kopanju z lopato ali motiko.

Če kot tak delavec opaziš na omenjenih delih telesa rudečkaste izpuščaje, posebno če se začne gnojiti in se nečisto zaceliti, ne čakaj in ne gubi časa: idi v dr. Roffov zavod, kjer te brezplačno preiščejo in začne zdraviti.

Ta vrsta raka ima eno prednost. Ker se nahaja na lahko pristopnih mestih ga ni težko zdraviti, bodisi z ardiem, bodisi z umetnimi žarilnimi napravami. Ali moraš iti tja takoj, čim prej, tem boljše.

Tobakov dim. — Poskusi so dokazali, da je tobakov dim že sam zadostno dražilo za povzročitev raka. Take da ne povzroča raka samo pri kadilcih temveč tudi pri onih, ki morajo delati dolgo časa v zakajenih prostorih, in to posebno na pljučih. Splošno mneje da je sušica edina oblika pljučnih bolezni, ni točno. Tudi rak napade pljuča, v obliki tura, ki je tem nevarnejši, ker se ne javi dokler ne pritisne na okolne žilice, ali ne naraste tako, da prereže kako veliko žilo, da bolnik umre na nenadnem krvavljenju iz pljuč.

Ta vrsta raka predstavlja torej poklicno bolezen pri vseh onih osebah, ki so prisiljene delati po zakajenih prostorih. Pred vsem so to natakariji, pa tudi posebno po manjših obratih, gostilničarji sami in člani njih družin, ki morajo osebno oskrbovati svojo obrt.

Pijača in nezmerna ali nepravilna hrana sta zelo pogost povzročitelja raka, posebno na želodcu in prebavilih sploh. Seve ne spadajo v vrsto poklicnih bolezni slučajni pivilskih bratev, čeprav kličejo isti na mizo en literček za dru-

gim. To so slučaji raka vsled nezmernosti. Ravnotako ne slučajni raka na želodcu pri ljudeh, ki imajo "večje oči kot trebuh".

Pač pa moremo šteti med poklicne bolezni one slučajne vrste raka, kjer uslužbenci, vsled neznanja in vsled priložnosti, ki jim jo nudi poklic, grešijo glede jedi in pijače, ker jim poklic nudi preveč priložnosti za take zdravstvene pregreške. Vsi naši kuharji, kuharice in natakariji naj imajo v svojo lastno korist vedno pred očmi, da so vsled zapeljivosti okolice in svojega poklica vedno v nevarnosti, da zapadejo v pretirano porabo teh priložnosti in s tem v nevarnost, da se jim razvije rak na prebavilih. Kdor ali katera opazi, da se preveč ali prehitro debeli, da se pojavljajo stalne ali opetovane bolečine v prebavilih, naj ne zanemarija takih pojavov. Naj se gre preiskat, boljše malo prežgodaj kot malo prepozno.

Ostre, čeprav ne velike, rane vsled opeklin ali jedkih stvari tudi morejo povzročiti raka kot poklicno bolezen pri vseh delavcih, ki opravljajo tako delo, da jih morejo dobiti. Na primer kovači ali delavci po kemičnih tovarnah. Če te ožge odletela "iskra" kovine ali jedka tvarina v kemični delavnici a če se rana noče zaceliti, idi se pravočasno preiskat.

Sedaj, ko smo pregledali važno, za marsikaterega čitatelja popolnoma neznano in novo polje raka kot poklicne bolezni, se nam vsiljuje važno vprašanje: v koliko je mogoče da se z primerno izobrazbo in organizirano samopomočjo obranimo takih žalostnih posledic. O tem se pomenimo v naslednjem sestavku kot odgovoru na vsebino naslova teh vrstic.

(Nadaljevanje)

nelo. Mrtvi pes pa, ki je ležal v krsti, se ni mnogo zmenil za tvoje cvetice!

Ivanov obraz se je spačil, njegov glas je zvenel pri-tajeno, ko je vprašal:

— Mrtev pes leži torej v krsti moje matere? In ti si si drznil zbijati z vsem svetom komedijo, kakršna se še ni pripetila!

— Mar sem smel izpostavljati svoje ime stramoti? — zamrmra knez Uhtomski in kljub svoji rani se dvigne in se vzravna kakor sveča in se la malo nasloni na svojo palico. — Mladenič, kaj veš ti o trpljenju, ki sem ga prenašal tedaj, kaj veš ti...

Toda zvedeti moraš to — nadaljuje knez nesigurno in sede zopet v naslanjač. — Pripovedoval ti bom kakor pripovedujemo poglavje iz kašnega zanimivega francoskega romana!

Ponudi mi še enkrat čašo šampanjca, piti moram, kajti kadar se spominjam tega dogodka, ni boljšega sredstva kakor je šampanjec, da se popolnoma omanim!

Srčnorad je izpolnil Ivan knezovo željo. Spratno mu je nalival šampanjca med vso večerjo, da bi ga napravil bolj zgovornega in da bi zlomil njegovo globoko duševno odpornost.

Ta se mu je tudi posrečilo.

Knez je bil v razpoloženju, v katerem tudi sicer zaprtim značajem skačejo tajne kakor bolhe iz vseh kotov na dan.

— V kratkih stavkih ti bom vse povedal — sprgovori knez, sicer sem ti že nekaj izdal — ah, ta pijača je dobra, to daje človeku toploto! Nalij mi še — in poslušaj:

Kakor veš je bila tvoja mati iz odlične rodbine, po rojstvu mi je bila popolnoma ravna. Toda ona ni bila samo najbogatejša deklica, kolikor se jih je pojavilo tedaj na ženitnem trgu Rusije, temveč je bila obenem tudi najlepša, najkrasnejša plavalaska, vitka, njeno telo je bilo kakor izklesano — prav za prav se ne smem niti spomniti na to, kajti prepričan sem, da mi bodo solze zalile oči!

— Ha, ha, ha, ali je mogoče, da bi tudi tako stari in zakrknjeni grešniki lahko jokali?

In zares, knezove oči so postale vlažne, topile so se v solzah! Ivan se ni nikdar videl tega starega in

surovega človeka v takšnem razpoloženju.

— Prvo leto najinega življenja sva živela na nekem našem posestvu — in to je bilo najsrečnejše leto mojega zakona! — Prisegam ti, Ivan, tvoji materi sem bil vedno zvest! Nikdar nisem prelomil zvestobe, nikdar nisem niti pomislil na katero drugo ženo!

Nato pa so me poklicali znova v Petrograd kajti dali so mi samo leto dni dopusta, potem pa sem moral zopet nastopiti svojo službo, kajti bil sem častnik.

Preselila sva se v elegantno palačo na Nevskem prospektu. Ni minilo dolgo in tvoja mati je postala središče petrogradskega družabnega življenja. Tudi na carskem dvoru so jo radi gledali, da, še celo preradi! — Torej tudi na carskem dvoru? — spregovori blede prince, ki je mislil, da je prodrl sedaj tajni že čisto blizu.

Saj je hotel uganko samo zato rešiti, da bi imel od tega korist — mnogo denarja!

— Ni minilo dolgo in po vsem Petrogradu so si šepetali na ušesa, celo vrabci po strehah so črkali, da je tvoja mati ljubica nekega velikega kneza!

— Velikega kneza? Katerega? — vzklikne Ivan zdajci hitro.

Toda čeprav je šampanjec razvzljajal knezu Uhtomskemu jezik, vendar je mladeniča porogljivo gledal, potem pa je vzkliknil:

— To pa je, deček, moja tajna! Imena svojega očeta ne boš izvedel, vsaj sedaj še ne! Kajti nisem tako nespameten, da bi ti izročil v izkoriščanje zlati vrelec, kateremu sem doslej jaz gospodaril!

Nekega dne sem dobil povelje, naj odidem v Kavkaz in naj pregledam tamošnje regimente. S tem poveljem pa je bilo združeno povišanje, na katerega nisem bil malo ponosen.

Odpotoval sem in čudno — iz Petrograda sem dobival vedno nove naloge, tako da sem moral ostati celih deset mesecev daleč od glavnega mesta.

Med vsem tem časom pa sem s kopnenjem mislil na svojo ženo. Slavna lepota kavkaških žena me ni mogla premotiti, nisem se zmenil za krasne žene, katerih lepota in ljubezen privedeta sicer vsakega možaka do blaznosti.

In ko je naposled napočil trenutek, da sem se lahko vrnil v Petrograd, tedaj sem pohitel na krilih ljubezni proti svojemu domu, misel pa, da bom lahko počival v naročju ljubljene žene, me je navdajala z blaženostjo.

Svojega prihoda nisem javil. Nasprotno, v pismu, ki sem ga pisal ženi, sem odgodel svoj prihod za štirinajst dni pozneje, kajti hotel sem jo presenetiti.

Ha, ha, ha, to je bilo veselo presenečenje — šampanica mi daš, mladenič! Črlo imam suho!

Tokrat ni knez Uhtomski niti čakal na to, da bi mu Ivan napolnil čašo. Sam je potegnil šampanisko steklenico iz srebrne posode, kjer je stala v ledu, nastavljal si jo je na usta in jo do polovice izpraznil. Zamahnil je s steklenico nad svojo glavo in jo treščil čez mizo v kristalno zrcalo, ki se je razbilo na tisoč komadov.

— Če bi jo bil tedaj tako razbil, kakor sem storil to s tem zrcalom — krikne knez s hrnavim glasom in pláne s stola — bi bil morda storil dobro delo! Toda tedaj sem bil še preveč neumen in nisem hotel prekrasnega stvora božjega uničiti.

Ha, ha, ha, jaz bedak — če bi jo bil tedaj ubil, bi vsaj vedel, da se od tedaj zares ni dotaknila nobene drugega moškega. V mojih nočeh, ko nisem mogel spati, se mi je večkrat vračal spomin nanjo.

— Kaj pa je zakrivila, da si je zaslužila smrt? — vpraša Ivan.

— Kaj je zakrivila? Bedak, mar si tega ne moreš misliti? Ko sem stopil v njeno spalnico nepričakovano in ne da bi se bil prej javil, je držala na svojih prsih otroka. To je bilo dete greha, dete velikega kneza!

— To sem bil torej jaz? — vzklikne Ivan. — Zares, dragi oče, če bi me bil tedaj ubil, bi ti ne bil tega niti najmanj zameril! Bi mi bil vsaj prihranil to blodniško življenje. Toda kaj si storil z mojo materjo?

— Pognal sem jo iz palače v zimsko noč — vzklikne knez — svoj jezdní bič, ki sem ga še držal v roki, sem spustil na njena ramena, udaril sem po njenem telesu, da je ihtela pobegniti. Obledela je bila samo v srajci, morda je sredi zimske noči tudi zmrznila. Tega sicer ne vem gotovo, toda nikdar nisem pozneje slišal, da bi bila kje umrla. (Nadaljevanje)

GRAN
CLINICA**"CONSTITUCION"**

Zastopana po profesorjih specializiranih v najznamenitejših zdraviliščih v Evropi nastavljenih nalašč za zdravljenje slovenske kolektivitete.

Moderne razkuževalnice veneričnih bolezni **BLÉNORAGIA** zastarela in kronična, naglo in garantirano ozdravljenje.

SIFILIS v vseh svojih stopnjah, moder no zdravljenje.

ENFER-KRI IN KOŽA: — izpahljaji, Eczeme, izpadanje las.

SPOLNA ŠIBKOST (impotencia).

SRCE, pljuča, kašelj, naglo hujšanje.

ŽELODEC težko prebavljanje, črevesje.

GRLO, nos, ušesa, žarki X, diatermia.

REVMATIZEM, Hemoroides, nervoznost.

Rezervirani konsultoriji za ženske, neredno perilo, nosečnost in porodi.

Preiščite se potem naših zdravnikov, da boste dosegli njih sposobnost in njih zdravljenje z garancijo za Vaše hitro ozdravljenje.

POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 40.—
tedensko \$ 5.—.

PREGLED IN ANALIZE
BREZPLAČNO

Od 9 do 12; ob nedeljah
in praznikih od 19—12.

BDO DE IRIGOYEN 1548 — PLAZA CONSTITUCION

Trgovina vina in jestvin

Gen. rojakom se priporočata brata

KURINČIČ

ulica **CHICLANA** 3899, vogal Castro

U. T. 61-3681 — Buenos Aires

Telefonična in druga naročila se dostavljajo na dom

Ob nedeljah vhod Castro 2296

Krojačnica in trgovina**MOZETIČ**

Vam nudi na izbero, češko in angleško blago kakor tudi od tukaj za obleke in površnike

Velike zaloge zimskega perila za moške po konkurenčnih cenah

Rojakom se priporoča

Sebastjan Mozetič

5019 — OSORIO — 5025

BUENOS AIRES

(PATERNAL)

JETIKA

Zadnje čase se vrši po vsej Argentini silna kampanja proti tuberkulozi. Do tega koraka jih je dovedlo ker so statistike pokazale, da je vsak dan več obolelih na tuberkulozi tudi v Argentini. Na dan jih umrje v Argentini 56 za jetiko.

Se ni tako dolgo tega ko se je zdelo, da je jetika neozdravljiva bolezen in je vsled tega prevladovalo mnenje, da je jetika podedljiva. To mnenje je današnja zdravniška veda precej ovrгла in je vsaj v glavnem treba iskati vzroke drugod.

Slovec zdravnik Brehmer je dokazal da je jetika ozdravljiva, če je bolnik na svežem zraku in da ima mir ter svežo hrano. Danes po vseh modernih zdraviliščih jetične ozdravijo.

Drugi dogodek, ki je porazno učinkoval v vprašanju podedljivosti jetike je odkritje tuberkuloze po Robertu Kochu, ki je dokazal absolutno gotovost, da se jetika ne more razvijati, če ne zaide v telo tuberkulozni bacil.

Natančne izkušnje ter preiskave dolgih let so pokazale, da se jetika očeta ali matere posredno ne prenese na otroke. Četudi sta oče ali mati jetična je otrok zdrav.

Res je, da se v nekaterih rodbinah večkrat pokaže ena in ista bolezen, kateri je pač bila vedno najbolj podvržena, ampak to še ne pomeni direktno podedljivost temveč samo dovzetnost, in samo dovzetnost se po starših podeduje in ne bolezen sama. Dokler niso v telesu bacili tuberkuloze tudi jetiki dovzetni človek ni bolan in ne bo nikoli.

Tudi ni treba misliti, da človek takoj oboli, aji se okuži, če je ali če ni dovzetni za jetiko, kakor hitro pride v stik z jetičnimi. Nevarnost je res velika, vendar imamo mnogo primerov, da za jetiko obolijo ljudje ki izhajajo iz zdrave družine medtem ko so otroci jetičnih staršev kreпки in zdravi.

Če se človek okuži z bacilom jetike, tedaj se prične boj med bacilom in človekom. Močnejši zmaga! Če je telo človeka močno in odporno, tedaj bacili tuberkuloze nimajo moči, če pa je slabotno in neoporno, tedaj je premoč bacilov, tembolj če je človek jetiki dovzetni. Glavni odpor proti jetiki je snaznost in krepitev telesa. Danes moderno urejene države, če je v pravem pomenu besede katera, pošiljajo vse otroke, predvsem slabotne in malokrvne na deželo, kjer se naužijejo solca in čistega zraka. To ne delajo iz golega športa, temveč iz zdravstvenega namena.

Sicer pa bi moral tudi vsak odrasel posameznik se zavedati, da s telesno čistoto, da pametno in razumno živi, dovolj spi, zadostno je ter si s zdravim delom jači telo, je najboljši in najpreprostejši boj proti vsaki bolezni in tako tudi jetiki.

Paziti se moramo bacila jetike! Vsekakor zdravniška veda še ni tako daleč, da bi popolnoma uničila bacile jetike. On je povsod, v zraku, v prahu, zlasti ga je v večjem številu v okolici bolnika, posebno če nezavarovano kašlja ter pljuje po tleh. Taka okolica je posebno nevarna za otroke, ker brskajo po tleh in devajo roke v usta in s tem tudi bacile. Otroci jetičnih staršev obolijo za tuberkulozo zato, ker so za to bolezen dovzetni in dobijo v svoje telo indirektno jetične bacile od svojih staršev, nikakor pa ne direktno, to je da bi jih podedovali.

Glavni povzročitelj tuberkuloze ki zajema

VARUITE IN PAZITE NA VAŠE PRIHRANKE

Kadar odprete račun na Banki Boston (lahko začnete z samo petimi pesi), spomnite se, da Vam ponuja največjo sigurnost. Vsako operacijo boste izvršili v nekaj trenutkih. Vaš prihranek bo zavarovan z celim našim kapitalom in rezervo naše centrale v Bostonu. Ako živite izven mesta nam lahko pošljete denar potom pošte.

Tukaj boste našli najboljšo postrežbo za Vaše denarne pošiljke za domovino in prodajo vozniških listkov za prihod in povratek.

Zapomnite si, da je naš

JUGOSLOVANSKI ODDELEK

odprt od 9 do 18 in ob sobotah od 8.30 do 11 ure.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99

PUEYREDON 175

Av. Gral. Mitre 301 (Avellaneda) — Córdoba 1223 (Rosario)

POVJERENJE — ULJUDNOST — SIGURNOST — BRZINA

širše in širše plasti ljudstva po vsem svetu je današnje krivično stanje človeške družbe, ki sloni na golem profitu in izkoriščanju nekaterih.

Utrinki iz naše nove domovine

LOTERIJSKE DOGODIVŠČINE

Piše Prostoslav Savinjski

V Argentini, ako prideš v kak javni lokal, recimo gostilno ali kavarno, ktera je os, ki se okrog nje suče ves pomenek. Footbal, konjske dirke in loterija. To so obligatna temata pogovorov. Politika je potisnjena bolj v ozadje ter običajno prihaja na površje šele na predvečer volitev, ki v Argentini vsekakor niso redke: takole vsake kvatre. Sicer pa prepustimo skrb za politiko državnim poslancem, ki za ta "trudapolni" posel ves čas njihovega poslančevanja vlečejo 50 pesičkov na dan.

Loterija spada v Argentini k najzanimivejšim socialnim pojavom. Saj ga ni delavnega dneva, da ne igra kakšna loterija. Smelo trdim, da je ni dežele na svetu kjer bi se toliko igralo v loteriji kot baš v Argentini. Zato pa tudi obilica prigodb dogodivščin in doživljanj, veselih in žalostnih. Kdor je kakor pisec tega članka petnajst let potoval širom Argentine je marsikaj tozadevnega doživel še več pa slišal. Nuditi znatiželjnim Slovincem kosar o teh doživetij, je namen tega sestavka.

O moralnosti ali nemoralnosti loterije so mnenja silno deljena. Eden največjih nemških narodogospodarjev, glasoviti profesor berlinske univerze Werner Sombart ima v svojem narodogospodarskem leksikonu celo poglavje o loteriji. Ne bom tu omenjal celotne vsebine članka, povedano bodi samo, da Sombart proklinja loterijo na dno pekla, dokazujoč, da je strup narodov, češ nobeden človek na svetu nima pravice obogateti slučajno (kaj pa potem dedščine?) marveč edinole s žulji svojih rok ali pa z naporom svojih možgan.

K temu mnenju se nagiblje tudi veliki severoameriški narod, kjer ne obstoja nobena loterija in najbrže v doglednem času obstojala ne bo. Mnogi predlogi so bili stavljeni v kongresu Združenih držav za ustanovitev državne loterije, ali puritanci med poslanci so vse-

lej poskrbeli, da so se takšni predlogi izjalovili. V sosednji republiki Chile so v tamošnjem parlamentu pred pol letom stavili predlog za ustanovitev loterije, pa so kakor sem čital v santiagoškem listu "El Mercurio" nastopili takšni gromovniki v državni zbornici, da je stvar romala v koš. Zato pa Chilenci tem raje igrajo argentinsko loterijo posebno pa božično.

Jaz za svojo osebo sem zgubil vero v loterijo. To se pravi nisem zgubil vere v serioznost in poštenost pri žrebanju marveč v možnost, da mi še kdaj zapade kak večji dobiček. Prvih 15 let svojega argentinskega sem pač obilno igral. Ker sem si vse izdatke in dohodke zapisoval, sem si po 15 letih napravil bilanco ter ugotovil, da sem v loteriji 5 tisoč pesov zgubil, 2 tisoč pa dobil. In od te dobe je loterija zame mrtva.

V ostalem pa mi je znano, da argentinski Slovenci strastno in obilno igrajo v loteriji in to z neizpodbitno ugodnim uspehom. Na tuate je Slovencev v Argentini (sam jih poznam nekoliko) ki so zadeli večje ali celo glavne dobitke. V tej točki ga je torej naš pesniški velikan Prešeren pokidal na onem mestu kjer pravi: "Slovenec nima sreče."

Kako toplo mi je ko čitam v časopisu: "pri zadnjem žrebanju milijonske loterije je padel glavni dobiček 1 milijon pesov na štev.... Srečonosna številka je bila razprodana po desetinkah v mestu Santa Fe med vseskozi revne

ljudi, šoferje, kočijaže, tramvajske konduktore ter perice. Muhasta boginja Fortuna je tokrat položila svoje darove v prave roke, ki so napravili iz revnih, obupno za svoj obstanek horečih se eksistenc bogataše, oprostivši jih vseh morečih vsakdanjih skrbi."

Takšno notico milorad čitam, pa če tudi ne spadam med te srečne smrtnike. Človek goji pri tem eno samo željo, da bi dobitki donesli stalen blagoslov ter se ne razpršili tako hitro kakor so se pojavili.

Kajti kaj je mnogokrat pravzaprav takozvana sreča — — ?

Neopravičeno to vprašanje gotovo ni. Mnogokrat prenese človek nenadno nesrečo mnogo bolj junaško kot nenadno srečo. Premnogokrat se dogaja, da se iz nenadnega bogastva izcimi celi niz nevolje in nadloge.

"Kakor dobljeno tako izgubljeno" nas opominja stara rečenica.

Da-li je veliki dobiček tudi vselej velika sreča?

Nanizal bom v naslednjem cel venec resničnih dogodivščin iz Argentine, ki sem jim bil ali sam priča ali pa so mi jih pravili verodostojni ljudje. Splača se slediti nepreračunljivim nitim, ki jih prede boginja Fortuna.

(Nadaljevanje)

Zavod sv. Cirila in Metoda
sprejema dečke v popolno varstvo.

Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO C.G.B.A.
(Bs. Aires)

Restaurat "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Vsako nedeljo ples.

Lepi prostori, pripravno za svadbe
CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.
Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

Dr MILOSLAVICH

Zdravnik za notranje bolezni.

Praktikiran na klinikah na Dunaju, Pragi in Parizu.

Zdravi bolezni kože, krvi in spolne bolezni.

Se govori slovensko, nemško in špansko.

PETNAJSTEDNEVNO PLAČEVANJE

GARANTIRANO ZDRAVLJENJE

Sprejema: od 11 do 12 i noč 3 do 7 zvečer.

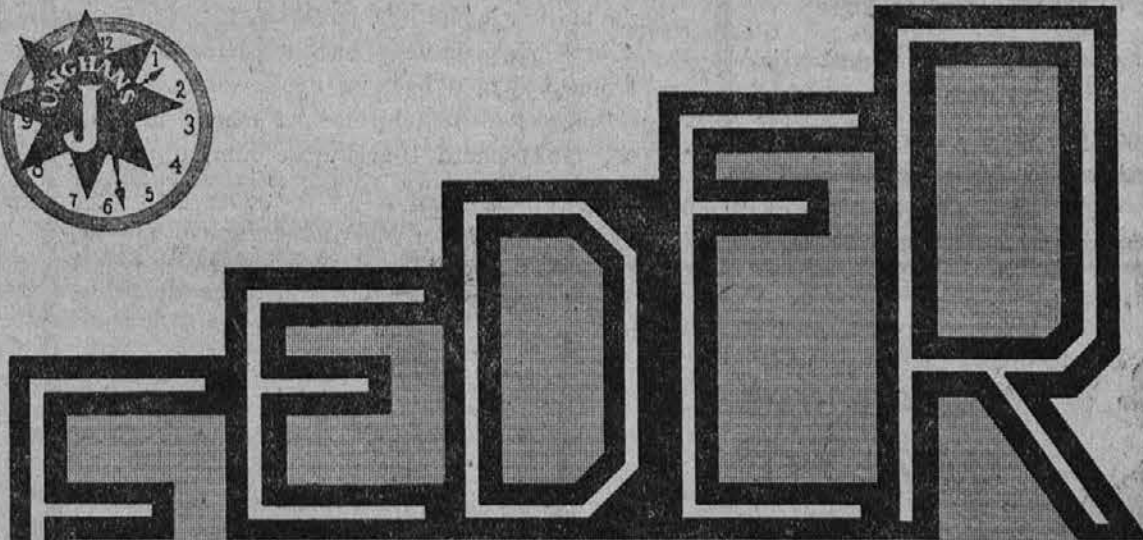
Ob nedeljah od 9 do 11 ure zjutraj.

Ulica Reconquista 629

U. T. RETIRO 1852

S pozornostjo izberemo

vse naše predmete, kateri so najboljšega okusa, in najnovejši in ekonomični

Joyeria - Regalos

AV. SAN MARTIN 2591

U.T. 59-0442 Bs.As.

Najrazličnejša izbira za darove.

URE — BRILJANTI — FANTAZIJE — POŠADA

Lastna delavnica

Uvoz direkten

Točna popravila

Ustanovljena leta 1907

ZRAVEN BANKE — "BANCO POPULAR ARGENTINO"

S predložitvijo tega oglasa vam damo 10 o/o popust.

PRIMORSKE VESTI

"PROSTOVOLJCI" ZA ABESINIJU IZ GRGARJA

Gorica. — Iz Afrike prihajajo vedno česče pisma onih, ki so se prostovoljno javili za javna dela. Prvotno smo mislili in v tem smislu tudi poročali, da ni bilo med njimi mnogo Slovencev. Vendar pa zadnja poročila, zlasti iz okolice Gorice, govore popolnoma drugače. Iz teh krajev je od vedno odhajalo največ možkih pa tudi žensk v tujino za delom. Ko so se pa v zadnjih letih razmere povsod poslabšale, so morali večinoma ostati doma. Zadržali obljube, ki so jih v zvezi s fašistično ekspedicijo metali med ljudi, so marsikoga omamile, da se je prostovoljno javil. Ni čudo, saj so jim obljubljali po 25 lir dnevno, brezplačen prevoz in še marsikako drugo ugodnost.

Tako se je javilo iz Grgaria okoli 30 možkih, mnogo tudi iz Kanala pri Soči. Med njimi so tudi družinski očetje, ki so upali da bodo lahko svoje prihranke pošiljali družinam. Iz zadnjih pisem, pa tudi po pripovedovanju prvih bolnikov, ki se vračajo, so vtaknili takoj vse v vojaške suknje, pod vojaško disciplino in s tem požrli vse svoje prejšnje obljube. Dobivajo dnevno le toliko, da si lahko privoščijo kako malenkost, posebno vodo, ki jo morajo vsled velikega pomanjkanja, kupovati. Pisati ne smejo vsega niti domačim. Njihove družine so radi tega v velikih skrbih in vedno bolj prepričane, da se ne bodo nikoli več videli.

MEJO SE VEDNO UTRJUJEJO

Čemu vse velike utrdbe v Brdih?

Gorica. — Izgledalo je, da so začasno prene-

hali z utrjevanjem ob naši meji. Vendar pa je to le na videz, ker so v glavnem vsa važnejša dela dokončali in zato koncentrirali svojo delavnost drugod.

Da je to res, nam potrjujejo ogromne zgradbe, ki jih grade v Brdih pri vasi Šmartno, na majhnem gozdnatem griču. Tu so skoro popolnoma dokončali okoli 60 vojaških zgradb, smodnišnic in kasaren. Stavbe so dobro maskirane, da jih je le težko opaziti in so dolge do 30, široke do 15 m, pritlične, pač pa z močno betoniranimi kletmi.

K tem zgradbam, ki predstavljajo celo vas, so napeljali in zgradili poseben vodovod. Dostop do njih je strogo zabranjen.

Nadaljujejo še z zgradbami kasaren v Krmini, kjer so zgradili 4 ogromne stavbe, na katerih še niso končana vsa dela.

Čemu vrše danes še nadalje ta dela, skoro ni jasno. Posebno še v zadnjem času, ko se je obetala pomirjenost. Izgleda da kljub dosedanjemu ogromnemu delu in ogromnim stroškom ki so jih imeli z utrditvijo meje, še vedno ni popolnoma pomirjen njih strah in da bodo še radi tega nadaljevali in se utrjevali.

"ATENTAT" V RIHEMBERGU PRED SODIŠČEM

Fašistične metode in fašistična justica

Trst, julija 1935. — Prav pred letom dni je objavil naš list vest o atentatu na postajo v Rihembergu in o številnih aretacijah domačinov. V noči od 25. na 26. junija 1934. so se malo pred polnočjo, ko je vladala v Rihembergu že najgloblja tišina, slišali obupni klici na pomoč, ki so prihajali od tamošnje železniške postaje. Ko so ljudje prihiteli, so našli v mlaki krvi najemnika dela ob železniški progi Luigija Nittija. Zadel ga je strel v bok. Karabinjerjem, ki so ga začeli izpraševati je pripovedoval, da je zalival evetice na vrtu, ko se je nenadno prikazal neznanec in dvakrat ustrelil iz revolverja proti njemu. Nitti, kot velik junak, ni niti opazil, da je bil zadet, temveč je pohitel v pisarno in se kmalu vrnil, oborožen z revolverjem. Oddal je pet strelcev v smer, v katero je ubežal neznanec.

Seveda so bili takoj na nogah karabinjerji in miličniki. Prišla je v Rihemberg celo posebna komisija proslule OVRE, saj je bil ranjeni Nitti navdušen fašist in daleč naokrog znan kot denuncijant in zatiralec našega naroda. Šušlja-

QUILMES BOCK
cervesa negra

ROJAKI

Poslužujte se vedno in povsod podjetij in tvrdk. ki oglašujejo v Slov. Tedniku.

Sklicujoč se na naše glasi'o boste sigurno dobro in točno postreženi.

S tem koristite samim sebi in listu obenem.

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in **FELIKS FALICOV**

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2534

DR. S. SCHAVELZON

Vodja klinike v bolnišnici Muniz

VENERIČNE BOLEZNI

NOTRANJE BOLEZNI

GOSPE: Rezervirani prostori.

OČI - UHO - NOS - GRLO - ŽARKI X

ULTRAVIOLETA - DIATERMIA

Pueyrredón 936

U. T. 47 — 8416

Sprejema od 8 do 10 14 do 16 in 19 do 21.

Ob nedelja od 8 do 9.

KLEPARSKA DELAVNICA

Napeljava vode, elektrike in gasa. (ploméría, cinguería, calefacción, electricidad, hojalatería mecánica).

IVAN KOSUTA in DRUG

Se priporoča

Cucha Cucha 2601

U. T. 59 - 2561

Buenos Aires

Ako hočete biti zdravlieni od vestnega in odgovornega zdravnika zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije - Kapavca AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINI

SPOLNE (606 - 914)

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

lo se je celo, da je krajevni načelnik OVRE. Aretirali so radi tega takoj celo vrsto naših mladeničev in jih gnali v zapor.

Toda kmalu so morale celo fašistične sodne oblasti ustaviti vsako nadaljno postopanje proti domačinom. Vsa zadeva je bila nekam zagineta. Najbolj čudno pa je bilo, da je bila krogla, ki so jo vzeli iz rane žrtvi "atentata", iz revolverja samega Nittija. Radi tega so izpustili vse aretirance, uvedli pa so sodno postopanje proti Nittiju, češ da je simuliral napad. Nitti pa je to vedno zanikal in vztrajal pri svoji pripovedki o neznanem atentatorju. Tako se je zagovarjal tudi te dni pred kazenskim tribunalom v Gorici. Trdovratno je odvrčal očitke simulacije, toda ni mogel prepričati sodni-

kov o svoji nedolžnosti. Državni pravdnik je zahteval obsodbo in je predlagal kot kazen 15 mesečni zapor in 1400 lir globe. Njegov zagovornik odvetnik Robba iz Trsta, pa ga je skušal rešiti, navajajoč vse njegove zasluge za fašizem. Tribunal je izrekel oprostilno razsodbo radi pomanjkanja dokazov.

KAKŠNI SE VRAČAJO IZ ABESINJE!

GORICA, julija 1935. — V Gradiško sta se vrnila dva pilota, ki sta bila dodeljena abesinski ekspediciji. Eden je že prej dalj časa služil kot prostovoljec-pilot v italijanski Somaliji, drugi pa je bil prvič tam. Prvi se je pri nekem poletu ponesrečil, radi česar so mu morali odrezati obe nogi. Omenjeni je šel kot navdušen fašist, a vrnil se je domov kot velik nasprotnik sedanjega režima.

Pripovedal je o postopanju z vojniki in tu-

di z njimi — prostovoljci, ki je vse prej kot človeško. Ogromna vročina, slaba hrana in žeja ubijajo popolnoma vsako energijo in z orožjem v rokah morajo držati vojake v disciplini. Mnogo jih je obolelo na malariji, a boje se jih poslata domov vsled bojazni, da ne bi to slabo vplivalo na ostale. Le malo komu se posreči tako, kot se je njemu. Za vse žrtve, ki jih je doprinesel, pa mu do sedaj še niso nakazali invalidnine, kot bi jo moral po zakonu dobiti. Zahtevali so celo iz bolnice, kjer se je zdravil, da mora vrniti stroške. Taki primeri so vsekakor opomin in tudi strah vsem, ki se podajajo in se morajo podati pod vojaško disciplino v afriške kolonije. Bati se je, da bo kljub ogromnim pripravam in tehnični dovršenosti, zmagalo vse drugo kot orožje.

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,
lepo sliko v harva!
Odprto tudi ob nedeljah.

Atelje MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275 in 1407 DOCK SUD

TRGOVINA JESTVIN

Prodaja vseh v stroko spadajočih predmetov. — Zmerne cene.

VIKTOR ČERNIC

COR. R. LISTA esq. ESPRONCEDA

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK,

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni, vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom. Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

Naučite se dobro in elegantno plesati Tango, Fox-Trot, Valček, Ranchera, Paso-Doble, Rumba, La Cucaracha. Z nekolikimi vajami z specialistom za začetnike profesorjem Lewicki, boste postal perfektni plesalec. Garantirani ekonomični tečaji za oba spola. Specialni saloni za začetnike. Vsak dan in ob nedeljah od 10 do 24 ure.

SAN MARTIN 418

Vstopite brez zvoniti

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki Vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo.

Poštarne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotograf. "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Pozor rojaki

Ako se odločite za nabavo dobrega radio aparata, ne vasedajte kričeti reklami. Zna se zgoditi, da Vam ta drag denar "prodajo" kup aluminija in stekla namesto radioaparata. Da se to ne zgodi obrnite se na rojaka, ki Vam bo v vsakem oziru pošteno ustregel.

Konstrukcija in poprava vseh vrst radioaparatorov od najpreprostejših do najbolj kompliciranih. Varnostne naprave proti vlamu in požaru. Delo garantirano. Nizke cene. Naročnikom Slovenskega Tednika 10 o/o popusta.

Prva Slovenska Diplomirana Izdeovalnica Radioaparatorov

ULICA ANDRES ARGUIBEL 1468, Dpto. 5.

BUENOS AIRES

Dr. J. HAHN

ŽENSKÉ BOLEZNI — MATERNICA — JAJČNIK — PREZGODNJA ALI ZAKASNJENA PERIODA — BELI TOK — NOTRANJE BOLEZNI ŽELODEC IN DROBOVJE — GONOREJA, MEHUR, OBISTI

ULTRAVIOLETNI ŽARKI

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601 — Sprejema od 3—8 zvečer

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

NIZKE CENE

Ugodno tedensko in mesečno plačevanje